

Odsouzení Roberta Veverky a magazínu Legalizace za šíření toxikomanie je odsouzeníhodné

Otevřený dopis Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR

Brno, 8. listopadu, 2021

Dne 3. 11. 2021 odsoudil bruntálský okresní soud v trestně právní kauze Roberta Veverku, majitele magazínu Legalizace, k podmíněnému trestu odnětí svobody a k peněžitému trestu. Obvinění se týkalo paragrafu § 287 trestního zákoníku – šíření toxikomanie. Tato kauza je zlomová tím, že v trestním řízení byl odsouzen majitel konkrétního média, legálně vycházejícího časopisu, za jednotlivé články.

Tento rozsudek je důsledkem nesprávného nastavení zákonné regulace a především trestní regulace týkající se návykových látek v ČR. Z hlediska veřejnozdravotního a lidskoprávního je nepřijatelné především to, že Robert Veverka byl obviněn. Na vině je zastaralé nastavení nakládání s návykovými látkami v zákoně o návykových látkách a v trestním zákoně. Je načase to změnit! Obracím se proto na nově ustavenou poslaneckou sněmovnu, aby regulaci chování týkající se návykových látek v ČR zmodernizovala a aby zabránila orgánům činným v trestním řízení zneužívání zákonů proti lidem a lidským svobodám.

S ohledem na veřejnozdravotní a kriminální dopady je zřejmé, že konopí je mnohem méně rizikové a škodlivé, je zdrojem mnohem menších zdravotních, společenských a ekonomických škod než tabák nebo alkohol.ⁱ Přitom nabídkou a reklamou na alkohol jsme obklopeni. Na druhou stranu však vydávání magazínu Legalizace, který kultivovaným a přiměřeným způsobem informuje o konopí a dalších návykových látkách a přispívá svými informacemi ke snižování rizik s nimi spojených, odsoudíme za šíření toxikomanie.

Trestný čin šíření toxikomanie, zdá se, slouží orgánům činným v trestním řízení spíše k zastrašování a kriminalizaci těch, kteří se snaží prohibiční situaci návykových látek změnit směrem k systému, který bude založen na faktech a vědeckých důkazech a bude efektivní z hlediska zdravotního, ekonomického a z hlediska vymáhání práva.

Celá řada mezinárodních institucí dlouhodobě upozorňuje, že aplikace Jednotné úmluvy o omamných látkách 1961 a samotná úmluva jsou v rozporu s přijatými deklaracemi o lidských právechⁱⁱ. Také v ČR dochází ke kriminalizaci slušných lidí, v trestních kauzách jsou stíhány bagatelní činy. Kriminalizace je systémová, nejde o ojedinělá obvinění. Nejznámější případ z poslední doby je „případ Koláčný“, kdy byl muž a jeho rodina stíháni za nedovolenou výrobu konopí jako organizovaná zločinecká skupina, protože připravovali z několika rostlin konopí léčebnou mast pro nemocnou manželku.ⁱⁱⁱ I když v tomto případě, podobně jako v řadě dalších, se občan „dosoudil“ spravedlnosti, tak martýrium, kterým obvinění prošli, se nedá jednoduše vzít zpět.

Proto si dovoluji k aktuálnímu rozsudku z minulého týdne v případě Roberta Veverky doporučit Poslanecké sněmovně:

1. Novelizovat ustanovení týkající se trestného činu šíření toxikomanie tak, aby nemohl být zneužíván v kauzách, které připomínají politické procesy.
2. Dekriminalizovat chování lidí týkající se užívání, držení návykových látek pro vlastní potřebu a pěstování konopí pro vlastní potřebu tak, aby se zabránilo kriminalizaci lidí, kteří svým chováním neohrožují ostatní nebo užívají konopí nebo jiné návykové látky pro účely samoléčby.
3. Dekriminalizovat držení návykových látek u lidí, kteří jsou klienty léčebných a pomáhajících programů. To by umožnilo realizovat účinné a na důkazech založené intervence, kterým současná regulace brání (např. programy hygienické aplikace nebo testování složení drog).
4. Zahájit proces reformy zákonné regulace směrem od prohibice k modernímu systému legální regulace nabídky návykových látek.
5. Zahájit šetření v rámci výboru pro bezpečnost Poslanecké sněmovny, zda nedochází orgány činnými v trestním řízení k nesprávné nebo k účelové interpretaci zákonů České republiky v celé řadě kauz týkajících se drogových deliktů. V případě, že se Poslanecká sněmovna rozhodne těmito kauzami zabývat, jsme připraveni dodat detailní podklady.

Jindřich Vobořil

Kontakt:

Jindřich Vobořil

Mobil: +420 725 805 865

Email: voboril@addiction-policy.eu

ⁱ https://hygiena.szu.cz/cz/artkey/hyg-201901-0005_verejnozdravotni-vyznam-uzivani-navykovych-latek.php

ⁱⁱ <https://www.ohchr.org/Documents/HRBodies/HRCouncil/DrugProblem/HRC39/ForAlternativeApproachesFAAAT.pdf>

ⁱⁱⁱ <https://video.aktualne.cz/dvtv/trest-za-konopnou-mast-neplati-jsem-dojaty-lide-nam-pomohli/r~7acbcc8e3f9711ea9b40ac1f6b220ee8/>